

1. Referentie

Referentie	Van Vlierden, K. (2005). <i>Jongeren en alcohol in het verkeer. Bevindingen uit internationale literatuur en uit een bevraging van gedrag en mening van Vlaamse hogeschoolstudenten.</i> Diepenbeek: Steunpunt Verkeersveiligheid.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Dit rapport geeft een beschrijving van internationale literatuur en een eigen onderzoek over jongeren en alcohol in het verkeer. Het tweede hoofdstuk gaat in op de ervaring van jongeren van het effect van alcohol op hun rijvaardigheid. In het derde hoofdstuk schetst de auteur een beeld van de prevalentie van rijden onder invloed van alcohol in de doelgroep van jongeren. Hoofdstuk 4 bekijkt of er een draagvlak is onder jongeren voor het verlagen van de wettelijke alcohollimiet. Vervolgens wordt in de hoofdstukken 5 en 6 bekeken wat de invloed is van strafmaatregelen en andere preventieve maatregelen. Het laatste hoofdstuk vat alles nog eens mooi samen.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Mobiliteit
Trefwoord(en)	Verkeersonveiligheid

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Karin Van Vlierden Steunpunt Verkeersveiligheid Universitaire Campus gebouw D 3590 Diepenbeek Tel: +32 (0)11 26 87 05 Fax: +32 (0)11 26 87 00 info@steunpuntverkeersveiligheid.be www.steunpuntverkeersveiligheid.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat zijn de ervaringen van jongeren met het effect van alcohol op rijvaardigheid? Rijden ze onder invloed? Is er een draagvlak voor een verlaagde alcohollimiet? Welke strafmaatregelen en preventieve maatregelen worden als effectief gezien?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Schriftelijke webenquête op Blackboard
-------------------	--

Onderzochte groep	270 studenten van de Provinciale Hogeschool Limburg
Bereik	Lokaal (Provinciale Hogeschool Limburg)

7. Resultaten

Effect van alcohol	Jongeren zijn zich minder bewust van het verhoogde risico voor hun leeftijdsgroep van alcohol op de rijvaardigheid. Ze hebben een zeer positief beeld van hun eigen rijvaardigheid. Ze erkennen de verminderde rijvaardigheid door alcohol wel, en geven er blijk van dat deze effecten soms al na 2 glazen optreden. Een gevoel van onveiligheid treedt echter pas op bij een grotere hoeveelheid alcohol.
Prevalentie van rijden onder invloed van alcohol	33% van de studenten geeft aan in de laatste 12 maanden minstens 1 keer te hebben gereden terwijl ze vermoedden of wisten boven de wettelijke alcohollimiet te zitten, 42% was passagier bij een dronken bestuurder. Beide gedragingen zijn wel occasioneel van aard. 2% was ooit betrokken bij een alcoholgerelateerd ongeval, 40% kent een leeftijdsgenoot die dat meemaakte. 71% zegt het voertuig thuis te laten als ze plannen te gaan drinken. De meesten geven aan niet meer dan 2 glazen te zullen drinken als ze rijden.
Verlaging wettelijke alcohollimiet?	35% vindt een wettelijke verlaging van de alcohollimiet voor de eigen doelgroep niet wenselijk, maar als het wordt voorgesteld voor alle bestuurders vindt 62% het wel zinvol. Indien de limiet er komt zouden ze er zich wel aan houden. De overgrote meerderheid is voorstander van meer frequentere alcoholcontroles (77%), en bovendien moeten de straffen volgens velen strenger (60%). De subjectieve pakkans is redelijk laag volgens hen.
Strafmaatregelen	De meest afschrikwekkende straffen zijn gevangenisstraf en intrekking van het rijbewijs of inbeslagname van het voertuig. Op de tweede plaats komt een geldboete. Het opleggen van een alcoholslot wordt als minder erg ervaren. Het minst effectief categoriseren ze alternatieve straffen als lessen over alcohol en gemeenschapsdienst.
Preventieve maatregelen en alternatieven	74% vermijdt rijden na het drinken van alcohol door zich volledig te onthouden van alcohol. 65% maakte ooit al gebruik van een BOB. De meest effectieve preventieve maatregel volgens de studenten is druk vanwege de ouders en leeftijdsgenoten om alcoholvrij te rijden. Ook publieke getuigenissen van slachtoffers van alcohol in het verkeer, aanbieden van alternatieve vervoersmiddelen, en vormen van educatie worden als effectief aangeduid. Maatregelen die moeten inwerken op de algemene alcoholconsumptie zijn volgens de studenten minder geschikt. Nagenoeg niemand ervaart druk om te rijden na het drinken van alcohol, en indien die druk zou bestaan zouden de studenten er niet op ingaan. 90% zegt een vriend te zullen tegenhouden indien die dronken zou willen rijden.
Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Jongeren moeten meer bewust worden gemaakt dat rijden onder invloed al gevaarlijk is bij lage BAG's, alsook dat meerijden met een dronken chauffeur even gevaarlijk is als zelf rijden onder invloed. - Er is nood aan een goede educatie van jongeren over de gevolgen van rijden onder invloed. Ouders spelen daarin een grote rol, maar ook in het kader van de school en rijkschool kan dit aangeboden worden. De massamedia en verkeersveiligheidscampagnes kunnen ook effect hebben. Effectief zijn volgens jongeren ook getuigenissen van slachtoffers van alcoholgerelateerde ongevallen. - Indien een verlaagde alcohollimiet wordt doorgevoerd voor jongeren dan zal men moeten proberen het draagvlak voor die maatregel te versterken. - Jongeren zijn erg gevoelig aan vrijheidsbeperkende straffen (bvb. gevangenisstraf, intrekken rijbewijs, inbeslagname voertuig, ...). - Mogelijke preventieve maatregelen zijn het financieren van openbaar vervoer en het opvoeren van verantwoordelijke financieringspraktijken bij horecapersoneel. - Groepen waarin zorg dragen voor de ander prominent aanwezig is, kunnen als voorbeeld dienen in de educatie van anderen.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van Vlieden, K. (2005). Een verlaagde alcohollimiet voor jonge bestuurders in Vlaanderen. In Vlaamse Stichting Verkeerskunde (Ed.), *Jaarboek Verkeersveiligheid 2005* (pp. 100-101). Mechelen: Vlaamse Stichting Verkeersveiligheid.